

GRUPA KAPITAŁOWA FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

**Rozszerzony skonsolidowany raport kwartalny
Q Sr 3/2009 za okres 9 miesięcy zakończony
30 września 2009 roku**

**Przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

WYBRANE DANE FINANSOWE	PLN		EURO	
	3 kwartały 2009 roku	3 kwartały 2008 roku	3 kwartały 2009 roku	3 kwartały 2008 roku
Dane dotyczące skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego				
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług	361 585	334 377	82 191	97 637
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	32 325	9 727	7 348	2 840
Zysk (strata) brutto	36 877	9 932	8 382	2 900
Zysk (strata) netto przypadający właścicielom jednostki dominującej	29 434	7 451	6 691	2 176
Całkowite dochody za okres	31 230	6 399	7 099	1 868
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	41 139	8 940	9 351	2 610
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 6 834	- 15 809	- 1 553	- 4 616
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 37 268	- 2 180	- 8 471	- 637
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	- 2 963	- 9 049	- 674	- 2 642
Liczba akcji (w szt.)	23 751 084	23 751 084	23 751 084	23 751 084
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	1,24	0,31	0,28	0,09
	stan na 2009-09-30	stan na 2008-12-31	stan na 2009-09-30	stan na 2008-12-31
Suma aktywów	438 346	445 864	103 810	106 860
Zobowiązania razem	149 510	185 873	35 407	44 548
Zobowiązania długoterminowe	57 483	88 608	13 613	21 237
Zobowiązania krótkoterminowe	92 027	97 265	21 794	23 312
Kapitał własny udziałowców jednostki dominującej	286 010	257 227	67 733	61 650
Kapitał zakładowy	23 751	23 751	5 625	5 692
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	12,04	10,83	2,85	2,60

WYBRANE DANE FINANSOWE	PLN		EURO	
	3 kwartały 2009 roku	3 kwartały 2008 roku	3 kwartały 2009 roku	3 kwartały 2008 roku
Dane dotyczące skróconego sprawozdania finansowego				
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług	334 724	303 361	76 086	88 580
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	33 181	7 239	7 542	2 114
Zysk (strata) brutto	42 925	8 954	9 757	2 615
Zysk (strata) netto	35 871	7 323	8 154	2 138
Całkowite dochody za okres	39 306	7 323	8 935	2 138
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	39 202	15 195	8 911	4 437
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 3 609	- 17 804	- 820	- 5 199
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 36 915	- 2 159	-8 391	- 630
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	- 1 322	- 4 768	- 301	- 1 392
Liczba akcji (w szt.)	23 751 084	23 751 084	23 751 084	23 751 084
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	0,10	-	0,02	-
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	1,51	0,31	0,34	0,09
	stan na 2009-09-30	stan na 2008-12-31	stan na 2009-09-30	stan na 2008-12-31
Suma aktywów	441 724	439 664	104 609	105 374
Zobowiązania razem	140 369	175 240	33 242	42 000
Zobowiązania długoterminowe	51 761	82 687	12 258	19 818
Zobowiązania krótkoterminowe	88 608	92 553	20 984	22 182
Kapitał własny	301 355	264 424	71 367	63 375
Kapitał zakładowy	23 751	23 751	23 751	23 751
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	12,69	11,13	3,00	2,67

Poszczególne pozycje sprawozdań finansowych zostały przeliczone według kursów podanych w punkcie 9.16 Informacji dodatkowej do Skonsolidowanego raportu kwartalnego Q Sr 3/2009.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z POZYCJI FINANSOWEJ

	<i>30 września 2009 roku</i>	<i>31 grudnia 2008 roku</i>	<i>30 września 2008 roku</i>
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	188 903	196 730	198 498
Wartości niematerialne	1 496	1 915	1 951
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	-	-	2 518
Aktywa finansowe	1 939	1 005	1 020
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	920	1 249	1 133
Nieruchomości inwestycyjne	43 076	43 036	27 270
Rozliczenie międzyokresowe	-	3	174
	<u>236 334</u>	<u>243 938</u>	<u>232 564</u>
Aktywa obrotowe			
Zapasy	95 364	86 646	100 087
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	87 759	98 391	94 746
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	4 120	-	-
Należności z tytułu podatku dochodowego	3	-	-
Rozliczenia międzyokresowe	748	549	627
Aktywa finansowe	1 204	341	320
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 814	15 999	7 872
	<u>202 012</u>	<u>201 926</u>	<u>203 652</u>
SUMA AKTYWÓW	<u>438 346</u>	<u>445 864</u>	<u>436 216</u>
PASYWA			
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)			
Kapitał podstawowy	23 751	23 751	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	111 646	111 646	111 646
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(6 863)	(5 152)	(7 632)
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	3 435	-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe	98 717	98 515	98 515
Zyski zatrzymane	55 324	28 467	31 436
	<u>2 826</u>	<u>2 764</u>	<u>11</u>
Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	<u>288 836</u>	<u>259 991</u>	<u>257 727</u>
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	38 180	73 254	90 860
Rezerwy	1 452	1 471	1 385
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11 822	6 778	7 697
Rozliczenia międzyokresowe	188	206	212
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	5 841	6 899	7 010
	<u>57 483</u>	<u>88 608</u>	<u>107 164</u>
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	49 620	38 936	34 070
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	25 016	2 398
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	24 920	21 333	13 677
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	1 985	2 105	712
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	13 513	7 695	10 172
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	1 989	2 180	10 296
	<u>92 027</u>	<u>97 265</u>	<u>71 378</u>
Zobowiązania razem	<u>149 510</u>	<u>185 873</u>	<u>178 489</u>
SUMA PASYWÓW	<u>438 346</u>	<u>445 864</u>	<u>436 216</u>

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	<i>3 kwartały narastająco od 01.01. do 30.09. 2009 roku</i>	<i>3 kwartał od 01.07 do 30.09.2009 roku</i>	<i>3 kwartały narastająco od 01.01. do 30.09. 2008 roku</i>	<i>3 kwartał od 01.07 do 30.09.2008 roku</i>
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów	358 916	118 212	332 105	114 388
Przychody ze sprzedaży usług	2 669	886	2 272	740
Przychody ze sprzedaży	361 585	119 098	334 377	115 128
Koszt własny sprzedaży	218 379	72 513	242 819	82 254
Zysk brutto ze sprzedaży	143 206	46 585	91 558	32 874
Pozostałe przychody operacyjne	1 512	571	2 124	1 514
Koszty sprzedaży	(67 394)	(22 526)	(54 058)	(19 630)
Koszty ogólnego zarządu	(32 500)	(11 154)	(23 927)	(7 192)
Pozostałe koszty operacyjne	(8 552)	(5 634)	(9 112)	(1 069)
Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	(3 947)	4 270	3 142	(2 996)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	32 325	12 112	9 727	3 501
Przychody finansowe	7 248	3 458	5 757	1 662
Koszty finansowe	(2 696)	(663)	(5 588)	(2 156)
Udział w zyskach jednostek rozliczanych MPW	-	-	36	4
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	36 877	14 907	9 932	3 011
Podatek dochodowy	(7 371)	(3 069)	(2 473)	(565)
Zysk (strata) okresu	29 506	11 838	7 459	2 446
Przypadający:				
Akcjonariuszom jednostki dominującej	29 434	11 781	7 451	2 443
Udziałowcom mniejszościowym	72	57	8	3
Zysk/(strata) na jedną akcję:				
– podstawowy z zysku za okres obrotowy przypadającego właścicielom jednostki dominującej	1,24	0,50	0,31	0,10
– rozwodniony z zysku za okres obrotowy przypadającego właścicielom jednostki dominującej	1,24	0,50	0,31	0,10

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	<i>3 kwartały narastająco od 01.01. do 30.09. 2009 roku</i>	<i>3 kwartał od 01.07 do 30.09.2009 roku</i>	<i>3 kwartały narastająco od 01.01. do 30.09. 2008 roku</i>	<i>3 kwartał od 01.07 do 30.09.2008 roku</i>
Zysk (strata) okresu	29 506	11 838	7 459	2 446
Inne całkowite dochody netto:	1 724	1 554	(1 060)	1 705
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(1 711)	(3 214)	(1 060)	1 705
Rachunkowość zabezpieczeń	4 241	5 888	-	-
Podatek dochodowy dotyczący innych składników pełnego dochodu	(806)	(1 120)	-	-
Całkowite dochody za okres	31 230	13 392	6 399	4 151
Przypadający:				
Akcjonariuszom jednostki dominującej	31 158	13 335	6 391	4 148
Udziałowcom mniejszościowym	72	57	8	3

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2009 roku

	<i>Przypisane właścicielom jednostki dominującej</i>							<i>Kapitały udziałów mniejszościowych</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte</i>	<i>Kapitał rezerwowy z nyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Razem</i>		
Na dzień 1 stycznia 2009 roku	23 751	111 646	(5 152)	28 467	-	98 515	257 227	2 764	259 991
Zmiany polityki (zasad) rachunkowości Korekty błędów									
Na dzień 1 stycznia 2009 roku po korektach	23 751	111 646	(5 152)	28 467	-	98 515	257 227	2 764	259 991
Wypłata dywidendy				(2 375)			(2 375)	(10)	(2 385)
Przeniesienie na kapitał rezerwowy				(202)		202			
Pełny dochód za okres	-	-	(1 711)	29 434	3 435	-	31 158	72	31 230
Na dzień 30 września 2009 roku	23 751	111 646	(6 863)	55 324	3 435	98 717	286 010	2 826	288 836

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku (badane)

	<i>Przypisane właścicielom jednostki dominującej</i>								
	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji poniżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte</i>	<i>Kapitał rezerwowý z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Razem</i>	<i>Kapitały udziałowców mniejszościowych</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	23 751	111 646	(6 572)	29 999	-	92 565	251 389	19	251 408
Zmiany polityki (zasad) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2008 roku po korektach	23 751	111 646	(6 572)	29 999	-	92 565	251 389	19	251 408
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	(15)	(15)
Przeniesienie na kapitał rezerwowy	-	-	-	(5 950)	-	5 950	-	-	-
Nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	2 749	2 749
Całkowite dochody za okres	-	-	1 420	4 418	-	-	5 838	11	5 849
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	23 751	111 646	(5 152)	28 467	-	98 515	257 227	2 764	259 991

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2008 roku

Przypisane właścicielom jednostki dominującej

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji poniżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte</i>	<i>Kapitał rezerwowy z nyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Razem</i>	<i>Kapitały udziałowców mniejszościowych</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	23 751	111 646	(6 572)	29 999	-	92 565	251 389	19	251 408
Zmiany polityki (zasad) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2008 roku po korektach	23 751	111 646	(6 572)	29 999	-	92 565	251 389	19	251 408
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	(15)	(15)
Przeniesienie na kapitał rezerwowy	-	-	-	(5 950)	-	5 950	-	-	-
Nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe korekty	-	-	-	(64)	-	-	(64)	-	(64)
Całkowite dochody za okres	-	-	(1 060)	7 451	-	-	6 391	8	6 399
Na dzień 30 września 2008 roku	23 751	111 646	(7 632)	31 436	-	98 515	257 716	11	257 727

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	<i>Za okres 9 miesięcy zakończony</i>	
	<i>30 września</i>	
	<i>2009 roku</i>	<i>2008 roku</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) okresu	29 434	7 451
Korekty o pozycje:	11 705	1 489
Udział w zyskach/stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	-	(36)
(Zyski)/straty mniejszości	72	8
Amortyzacja	12 043	12 116
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych	(821)	(206)
Odsetki i dywidendy netto	2 503	5 264
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	138	20
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	(24 895)	5 216
Zmiana stanu należności	10 783	1 006
Zmiana stanu zapasów	(9 157)	(11 060)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	11 815	(12 751)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	7 313	2 233
Zmiana stanu rezerw	2 758	867
Podatek dochodowy zapłacony	(819)	(1 199)
Inne korekty	(28)	11
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	41 139	8 940
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	287	1 145
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(5 182)	(12 191)
Sprzedż aktywów finansowych	-	-
Nabycie aktywów finansowych	-	-
Nabycie aktywów finansowych jednostki powiązanej	-	-
Dywidendy otrzymane	108	206
Odsetki otrzymane	103	1
Udzielone pożyczki	(1 554)	(102)
Pozostałe wpływy inwestycyjne	-	-
Pozostałe	(596)	(4 868)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(6 834)	(15 809)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	-	33 366
Splata pożyczek/kredytów	(30 368)	(28 859)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(1 766)	(1 214)
Dywidendy wypłacone właścicielom jednostki dominującej	(2 375)	-
Dywidendy wypłacone udziałom mniejszościowym	(14)	-
Odsetki zapłacone	(2 729)	(4 921)
Pozostałe wpływy finansowe	3	-
Pozostałe wydatki finansowe	(19)	(552)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(37 268)	(2 180)
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(2 963)	(9 049)
Różnice kursowe netto	(222)	(390)
Środki pieniężne na początek okresu	15 999	17 311
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	12 814	7 872
O ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

**INFORMACJA DODATKOWA
DO ROZSZERZONEGO SKONSOLIDOWANEGO
RAPORTU KWARTALNEGO
Q Sr 3/2009
ZA OKRES 9 MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2009 ROKU**

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2009

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Fabryk Mebli FORTE S.A. („Grupa”) składa się z Fabryk Mebli FORTE S.A. i jej spółek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2009 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2008 roku.

Fabryki Mebli FORTE S.A. („Spółka dominująca” „Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 25 listopada 1993 roku. Siedziba Spółki dominującej mieści się w Ostrowi Mazowieckiej, ul. Biała 1.

Spółka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (dawniej XXI Wydział Gospodarczy), pod numerem KRS 21840.

Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON: 550398784.

Czas trwania Spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki dominującej jest:

- produkcja mebli,
- świadczenie usług w zakresie marketingu, promocji, organizacji wystaw, konferencji,
- prowadzenie działalności handlowej w kraju oraz za granicą.

2. Skład Grupy

Na dzień 30 września 2009 roku w skład Grupy Kapitałowej Fabryk Mebli „FORTE” S.A. wchodzi:

Podmiot dominujący:

- Fabryki Mebli „FORTE” S.A. z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej ul. Biała 1, zarejestrowana w sądzie rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS 0000021840 dnia 23.06.2001)

Spółki zależne podlegające konsolidacji:

- Möbelvertrieb Forte GmbH (spółka z o.o.) z siedzibą w Erkelenz – Niemcy ul. Brüsseler Allee 23, zarejestrowana w sądzie okręgowym w Mönchengladbach nr HRB 12905 dnia 14.11.2008),

- Forte Ukraina OOO (spółka z o.o.) z siedzibą w Artiomowsku Obwód Doniecki – Ukraina ul. P. Lumumby 95, zarejestrowana w Urzędzie Miejskim w Artiomowsku Obwód Doniecki w dniu 05.07.2001 roku),

- Forte Rus OOO (spółka z o.o.) z siedzibą we Władimirze, zarejestrowana w Inspekcji Ministerstwa Federacji Rosyjskiej ds. Podatków i Oplat Państwowych (IMNS FR) pod Ogólnym Państwowym Numerem Rejestracyjnym (OGRN) 1035300291070,

- Forte Möbel AG (spółka akcyjna) z siedzibą w Baar – Szwajcaria ul. Neuhofstraße 25, wpisana do rejestru handlowego Kantonu Zvg nr CH – 170.3.022.657-4),

- Meble Polonia Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej ul. Biała 1, zarejestrowana w sądzie rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS 00014405 dnia 06.06.2001),

- Kwadrat Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy ul. Sępia 4, zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS 51654 w dniu 10.10.2001.

Jednostki zależne (konsolidacja metodą pełną):	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
			30.09.2009	31.12.2008
Möbelvertrieb Forte GmbH	Erkelenz (Niemcy)	Sprzedaż mebli	100%	100%
Meble Sp. z o.o.	Polonia Ostrów Mazowiecka	Sprzedaż mebli	100%	100%
Forte Ukraina O.O.O.	Artiomowsk (Ukraina)	Produkcja mebli i handel	100%	100%
Forte RUS O.O.O.	Władimir (Rosja)	Produkcja mebli i handel	100%	100%
Forte Möbel AG	Baar (Szwajcaria)	Sprzedaż mebli	99%	99%
Kwadrat Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Obsługa nieruchomości i wynajem	77,01%	77,01%

Spółki zależne wyłączone z konsolidacji bazując na nieistotnym wpływie ich danych finansowych na sprawozdanie skonsolidowane:

- Forte Baldai UAB (spółka akcyjna z o.o.) z siedzibą w Wilnie – Litwa ul. J. Baltrušaičio 11-73, LT 06145 Wilno, Republika Litewska., zarejestrowana w Ministerstwie Gospodarczym Republiki Litewskiej w dniu 28.04.1999 r.),
- Forte SK s.r.o.(spółka z o.o.) z siedzibą w Bratysławie, ul. Pestovelska 13, zarejestrowana w Sądzie Powiatowym w Żilinie, Rejestr Handlowy nr 13940/L w dniu 13.12.2002 roku),
- Forte Iberia S.L.U. (spółka. z o.o.) z siedzibą w Walencji – Hiszpania, C/Eduardo Bosca, 14-1o Oficyna 2 Walencja, wpisana do Rejestru handlowego w Walencji pod nr B97641492),
- Forte Furniture Ltd. (spółka. z o.o.) z siedzibą w Preston - Wielka Brytania, 34 Watling St. Road, Fulwood, Preston PR2 8BP, wpisana do Rejestru Spółek Anglii i Walii pod nr 5441972),
- Forte Mobilier S.A.R.L. (spółka z o.o.) z siedzibą w Lyon – 10 Place Charles Beraudier , wpisana do rejestru prowadzonego przez Sąd Gospodarczy w Lyonie pod nr 485 259 626 RCS Lyon
- S.C. Forte Mobila SRL (spółka z o.o.) z siedzibą w Sat Traian - Rumunia, Comuna Traian, budynek C2 i C12 „powiat Bacau, zarejestrowana w Urzędzie Rejestru Handlu Bacau pod numerem J04/1952/04.11.2008
- TM-Handel Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie ul. Czapelska 38/18, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000249205

Na dzień 30 września 2009 roku oraz na 31 grudnia 2008 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

Opis zmian dokonanych w składzie Grupy w ciągu okresu sprawozdawczego:

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2009 roku nie wystąpiły żadne zmiany w strukturze Grupy.

3. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości („MSR”) 34, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę w okresie, co najmniej 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błędów

Poniżej zostały przedstawione nowe lub zmienione regulacje MSSF oraz nowe interpretacje KIMSF, które weszły w życie i zostały zatwierdzone do stosowania w UE w bieżącym okresie sprawozdawczym:

- MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych (zmieniony we wrześniu 2007). Zastosowanie zmienionego MSR 1 spowodowało zmianę prezentacji pewnych pozycji przychodów i kosztów w zestawieniu zmian w kapitale własnym („niewłaścicielskie zmiany w kapitale własnym” są prezentowane osobno od „właścicielskich zmian w kapitale własnym”). Wszystkie „niewłaścicielskie zmiany w kapitale własnym” są prezentowane w zestawieniu całkowitych dochodów.
- MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego (zmieniony w czerwcu 2007) – zmieniony standard wymaga, aby koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem, budową lub wytworzeniem dostosowywanego składnika aktywów ujmowane były jako element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.
- MSSF 8 Segmenty operacyjne, który z chwilą wejścia w życie zastąpił MSR 14 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności. W standardzie tym do identyfikacji i pomiaru wyników segmentów operacyjnych podlegających sprawozdawczości przyjęto podejście spójne z podejściem kierownictwa.
- MSSF 2 Płatności w formie akcji: warunki nabywania uprawnień i anulowanie – zmiana ta precyzuje definicję warunku nabywania uprawnień oraz odnosi się do ujęcia anulowania praw do nagród.
- Zmiany do MSR 32 Instrumenty finansowe oraz MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz obowiązki związane z ich realizacją – wprowadzają ograniczony co do zakresu wyjątek, dotyczący instrumentów z opcją sprzedaży, które mogą być klasyfikowane jako składnik kapitału, pod warunkiem spełnienia szeregu określonych warunków.
- Interpretacja KIMSF 13 Programy lojalnościowe – interpretacja wymaga, aby punkty dotyczące programu lojalnościowego ujmowane były jako osobny składnik transakcji sprzedaży, z której wynikają, mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2008 roku lub później, przyjęty do stosowania w UE w dniu 16 grudnia 2008 roku..

- Zmiany do MSSF 1 i MSR 27 Koszt inwestycji w jednostkę zależną, współkontrolowaną i stowarzyszoną – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku.
- Interpretacja KIMSF 15 „Umowy dotyczące budowy nieruchomości” - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później, przyjęty do stosowania w UE w dniu 22 lipca 2009 roku.
- Interpretacja KIMSF 16 „Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą” - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 października lub później, przyjęty do stosowania w UE w dniu 4 czerwca 2009 roku.
- Zmiany do MSSF mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później. W maju 2008 IASB wydał swój pierwszy zbiór poprawek do standardów, mający głównie na celu usunięcie nieścisłości i wyjaśnienia słownictwa. Istnieją osobne przepisy przejściowe dla każdego standardu.
- Interpretacja KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane” – interpretacja ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2008 roku lub później dotyczy wykonawców usług koncesjonowanych oraz określa, jak ujmować w księgach powstałe zobowiązanie oraz otrzymane prawa w ramach umów na usługi koncesjonowane. Zmiana przyjęta do stosowania w UE 25 marca 2009.
- Zmiana do MSR 39 “Reklasyfikacja aktywów finansowych: data wejścia w życie i postanowienia przejściowe” - “obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2008 r. lub później. Zmiana MSR 39 została zatwierdzona do stosowania przez Unię Europejską w dniu 9 września 2009 roku.

Za wyjątkiem zaktualizowanego MSR 1 przyjęcie powyższych standardów i interpretacji nie spowodowało znaczących zmian w polityce (zasadach) rachunkowości Grupy ani w prezentacji sprawozdań finansowych.

Zarówno w bieżącym okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównawczym, nie miała miejsca korekta błędów.

5. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje nie obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2009 roku.

Następujące standardy i ich zmiany oraz interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania w Unii Europejskiej lub nie mają jeszcze zastosowania:

- Zmiana do MSR 39 “Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” - “Pozycje zabezpieczone kwalifikujące się do rachunkowości zabezpieczeń” obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 r. lub później. Zmiany do MSR 39 wyjaśniają zasady określania ryzyk, które mogą być wyznaczone jako ryzyka podlegające zabezpieczeniu oraz ustalają, kiedy część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu finansowego można wyznaczyć jako pozycję zabezpieczoną. Zmiana MSR 39 zatwierdzona przez Unię Europejską do stosowania w dniu 15 września 2009 roku.
- Zmieniony MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy” obowiązujący dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 r. lub później. Ta zmiana koryguje możliwe trudności techniczne wynikające ze współdziałania MSSF 1, zmienionego MSSF 3 „Połączenia jednostek” oraz zmienionego MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.
- Zmiany do KIMSF 9 „Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych” oraz MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” - “Wbudowane instrumenty pochodne” obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 30 czerwca 2009 r. lub później.

Zmiany precyzują zasady rozliczania wbudowanych instrumentów pochodnych w jednostkach, które zastosowały poprawki wydane przez Radę ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) w październiku 2008 r. dotyczące reklasyfikacji instrumentów finansowych. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do KIMSF 9 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

- KIMSF 17 „Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom” obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 r. lub później. KIMSF 17 precyzuje, że należną dywidendę należy ująć

w momencie jej zatwierdzenia, czyli kiedy nie jest już zależna od uznania jednostki. Należną dywidendę należy wyceniać w wartości godziwej wydanych aktywów netto, a różnicę między tą kwotą a wcześniejszą wartością bilansową tych aktywów należy ujmować w wyniku finansowym. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego KIMSF 17 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską

- KIMSF 18 „Aktywa przekazywane przez klientów” obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 r. lub później. KIMSF 18 precyzuje wymagania MSSF odnośnie kontraktów, na podstawie których jednostka otrzymuje od klienta rzeczowy składnik aktywów trwałych, który ma zostać następnie wykorzystany przez jednostkę do podłączenia klienta do sieci albo do zapewnienia klientowi ciągłego dostępu do dostawy dóbr i usług (takich jak dostawa elektryczności, gazu lub wody). Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego KIMSF 18 nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

- Zmiany do MSSF 2 „Grupowe transakcje płatności w formie akcji rozliczane pieniężnie” obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 r. lub później. Zmiany precyzują zakres oraz sposób księgowego ujęcia grupowych transakcji płatności w formie akcji rozliczanych pieniężnie w osobnym lub indywidualnym sprawozdaniu finansowym jednostki otrzymującej towary lub usługi w przypadku gdy ta jednostka nie ma obowiązku rozliczania płatności w formie akcji.

- MSSF 3 (nowelizacja) „Połączenia jednostek gospodarczych” oraz MSR 27 (zmiana) „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”, obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie. Zmienione standardy stanowią dalsze rozwinięcie modelu przejścia i nakładają obowiązek stosowania modelu jednostki gospodarczej. Standard zatwierdzony do stosowania w UE w dniu 3 czerwca 2009.

- Zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe: zmiany dotyczące ujawniania informacji w sprawozdaniu finansowym, obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie. Nie zostały zaaprobowane przez UE na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

- Zmiany do różnych MSSF wydana w dniu 16 kwietnia 2009 w ramach corocznego projektu zmian, mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się najwcześniej 1 lipca 2009 roku lub później. Istnieją osobne przepisy przejściowe dla każdego standardu. Nie zostały zaaprobowane przez UE na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

- Zmiany do MSSF 1 – „Dodatkowe zwolnienia dla stosujących MSSF po raz pierwszy” dotyczące aktywów z sektora naftowego oraz gazowego oraz ustalenia czy dana umowa zawiera leasing, obowiązujący dla okresów rocznych rozpoczynających się 1.01.2010 i po tej dacie. Nie został zaaprobowany przez UE na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

- Zmiany do MSR 32 „Klasyfikacja emitowanych praw poboru” obowiązujący dla okresów rocznych rozpoczynających się 1.02.2010 i po tej dacie. Nie został zaaprobowany przez UE na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

6. Istotne zasady rachunkowości

Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Fabryk Mebli FORTE S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za okres zakończony dnia 30 września 2009 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty. Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości. Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień sprawozdawczy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów /kosztów finansowych, lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	30 września 2009 roku	31 grudnia 2008 roku
EUR	4,2226	4,1724
USD	2,8852	2,9618

Sprawozdania finansowe jednostek zagranicznych przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- odpowiednie pozycje bilansowe po średnim kursie, ustalonym przez Narodowy Bank Polski na koniec okresu sprawozdawczego;
- odpowiednie pozycje rachunku zysków i strat po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na dzień kończący każdy miesiąc.

Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako odrębny składnik.

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych są następujące waluty:

- Möbelvertrieb Forte GmbH – EUR
- Forte Ukraina OOO – UAH
- Forte Rus OOO – RUB
- Forte Möbel AG - CHF

W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, skumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Grupa kwalifikuje do środków trwałych nadane w drodze decyzji administracyjnej prawo wieczystego użytkowania gruntów, które traktowane jest na równi z gruntem nabytym, uznając iż spełnia ono definicję aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	25 – 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 50 lat
Urządzenia biurowe	3 – 10 lat
Środki transportu	5 – 10 lat
Komputery	3 – 5 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	5 – 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku roku obrotowego.

Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej

minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub szacowany okres użytkowania.

Umowy leasingowi, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowi ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwaną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane ze sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwale aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone, (jeżeli spełniają rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	5 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy – metodą liniową.	Metodą liniową	Metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty pochodne są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są to instrumenty uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające lub umowy gwarancji finansowych. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na koniec okresu sprawozdawczego bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego zalicza się do aktywów trwałych.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na koniec okresu sprawozdawczego. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży, (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo, których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony

w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub, gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu skapitalizowanych należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez rezerwę. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartość godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia

tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materialy	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 1 do 3 miesięcy, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Należności nieściągalne są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym 3 miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku naliczania kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe pochodne instrumenty finansowe

W Grupie Kapitałowej jedynie Jednostka dominująca stosuje rachunkowość zabezpieczeń instrumentów pochodnych. Spółka wprowadziła rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych zgodnie z MSR 39 z dniem 01 kwietnia 2009.

Strategia zabezpieczenia – zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych.

Metoda rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) polega na zabezpieczeniu planowanych przychodów ze sprzedaży, z którymi wiąże się ryzyko walutowe. Przyszłe planowane transakcje sprzedaży ustalane są na podstawie budżetów potwierdzonych historycznymi informacjami.

Głównym celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie przychodów operacyjnych przed zmianami kursu walutowego między datą powstania ekspozycji walutowej i transakcji zabezpieczającej a datą realizacji ekspozycji/i transakcji zabezpieczającej.

Instrumenty zabezpieczające (pochodne kontrakty terminowe) są, co do zasady utrzymywane do daty zapadalności, chyba że nastąpi zmiana w planie przychodów, a wtedy Spółka może podjąć decyzje o zawarciu dodatkowego instrumentu pochodnego (gdy zabezpieczany przychód wystąpi później niż planowano) lub wcześniejszym zamknięciu instrumentu zabezpieczającego (gdy zabezpieczany przychód wystąpi w okresie wcześniejszym niż planowano) lub gdy wystąpią inne czynniki niezależne od Spółki (np. istotne zawirowania na rynku finansowym), które mogą mieć znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

Zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Spółki, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat.. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym.

Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych:

- a/ kontrakty forward,
- b/ symetryczne strategie opcyjne.

Spółka sporządza zgodną z wymogami MSR 39 dokumentację na dzień ustalenia powiązania.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na dzień kończący rok obrotowy, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości

godziewej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna- porównując skumulowaną zmianę wartości godziewej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Efektywność uznaje się za wysoką o ile mieści się w przedziale 80%-125%.

Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie z sytuacji finansowej Spółki

Na dzień 30 września 2009 roku wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 4 120 tys. zł i w całości została ujęta jako należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Część powyższej kwoty dotycząca transakcji asymetrycznych w wysokości (-) 138 tys. zł, została ujęta w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

Kwota 4 258 tys. zł. dotycząca rachunkowości zabezpieczeń, w części efektywnej (4 241 tys. zł) została ujęta w korespondencji z kapitałem rezerwowym z aktualizacji wyceny, zaś w części nieefektywnej (17 tys. zł.) – w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i kapitały własne Spółki

W okresie sprawozdawczym zakończonym 30 września 2009 roku wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie (-) 3 779 tys. zł. Pozostałe przychody operacyjne z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wyniosły 24 895 tys. zł., zaś pozostałe koszty operacyjne z tytułu realizacji instrumentów pochodnych wyniosły 28 842 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym z tytułu wygaśnięcia kontraktów zabezpieczających, kwota 168 tys. zł została przeniesiona z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku zysków i strat.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik okresu

	<i>od 01.01.09 do 30.06.09</i>	<i>od 01.01.08 do 30.06.08</i>
Wpływy na przychody ze sprzedaży	168	-
Wpływy na pozostałe przychody/koszty operacyjne, z tego:	(3 947)	6 138
- z tytułu realizacji instrumentów pochodnych w okresie	(28 842)	5 473
- z tytułu wyceny instrumentów pochodnych w okresie	24 895	665
Wpływy z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	(3 779)	6 138

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

	<i>30 września 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	-	-
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	4 409	-
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu:		-
- <i>realizacji transakcji podlegających zabezpieczeniu</i>	(168)	
- <i>zaprzestania rachunkowości zabezpieczeń</i>	-	
Odroczony podatek dochodowy	(806)	-
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego	3 435	-

Wartość godziwa kontraktów walutowych

Na dzień 30 września 2009 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła 4.258 tysięcy złotych.

Część efektywna w kwocie 4.241 tysięcy złotych została ujęta w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny oraz w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, zaś część nieefektywna w kwocie 17 tysięcy złotych w pozostałych przychodach operacyjnych oraz w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminy rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji efektywnych kontraktów terminowych

Waluta	Kwota w walucie	Typ transakcji	Data zawarcia	Data realizacji	Kurs terminowy	Nazwa Banku	Wartość godziwa
EUR	2 250	Forward Sell	04.2009	10.2009-12.2009	4,3000 - 4,5010	PKO BP S.A.	294
EUR	6 000	Forward Sell	05.2009	04.2010- 08.2010	4,5615 - 4,5720	PKO BP S.A.	1 494
EUR	500	Forward Sell	06.2009	10.2009	4,5663	PKO BP S.A.	169
EUR	13 000	Forward Sell	07.2009	08.2010 - 12.2010	4,3535 - 4,3875	PKO BP S.A.	55
EUR	750	Forward Sell	08.2009	12.2009	4,2240	PKO BP S.A.	-16
EUR	2 000	Forward Sell	09.2009	11.2009	4,1000	PKO BP S.A.	-291
EUR	3 000	Forward Sell	09.2009	10.2009 - 12.2009	4,1960 - 4,2120	PKO BP S.A.	-118
EUR	5 500	ForwardBuy	09.2009	10.2009 - 12.2009	4,1360 - 4,1570	PKO BP S.A.	504
EUR	19 000	ForwardBuy	09.2009	04.2010 - 12.2010	4,2043 - 4,2870	PKO BP S.A.	1 898
EUR	5 000	Forward Sell	05.2009	01.2010 - 04.2010	4,3900 - 4,3985	PEKAO S.A.	638
EUR	5 000	ForwardBuy	09.2009	01.2010 - 04.2010	4,1610 - 4,1900	PEKAO S.A.	455

EUR	6 000	Opcja Put	06.2009	01.2010 - 06.2010	4,3500	PKO BP S.A.	1 054
EUR	6 000	Opcja Call	06.2009	01.2010 - 06.2010	4,7770	PKO BP S.A.	-148
EUR	20 000	Opcja Put	09.2009	07.2010 - 12.2010	4,0500	PKO BP S.A.	1 617
EUR	20 000	Opcja Call	09.2009	07.2010 - 12.2010	4,3808 - 4,5215	PKO BP S.A.	-3 347
Razem							4 258

Na dzień 30 września 2009 roku Spółka posiadała również asymetryczne instrumenty pochodne, które z punktu widzenia operacyjnego także służą zabezpieczeniu przyszłych przepływów pieniężnych. Z uwagi na fakt, iż kontrakty te nie spełniają wymogów MSR 39, nie są traktowane przez Spółkę jako rachunkowość zabezpieczeń.

Zarząd nie zamierza zawierać w przyszłości nowych transakcji asymetrycznych, na rzecz takiego typu transakcji, które spełniają wymogi MSR 39 i można je kwalifikować do rachunkowości zabezpieczeń.

Wartość godziwa asymetrycznych strategii opcyjnych ustalona na koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wycenę bankową wynosiła (-) 138 tysięcy złotych i w całości została ujęta w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych oraz jako zmniejszenie należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminów rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji asymetrycznych kontraktów terminowych.

Waluta	Kwota w walucie	Typ transakcji	Data zawarcia	Data realizacji	Kurs terminowy	Nazwa Banku	Wartość godziwa
EUR	3 000	Opcja Put	01.2009	10.2009 - 12.2009	3,9000	PKO BP S.A.	18
EUR	4 500	Opcja Call	01.2009	10.2009 - 12.2009	4,3710	PKO BP S.A.	-214
EUR	3 000	Opcja Put	01.2009	10.2009 - 12.2009	4,0000	PKO BP S.A.	33
EUR	4 500	Opcja Call	01.2009	10.2009 - 12.2009	4,4700	PKO BP S.A.	- 119
EUR	1 500	Opcja Put	01.2009	10.2009 - 12.2009	4,2850	PKO BP S.A.	159
EUR	2 250	Opcja Call	01.2009	10.2009 - 12.2009	4,7300	PKO BP S.A.	-15
Razem							- 138

Ryzyka związane z terminowymi kontraktami walutowymi to ryzyka stopy procentowej, kursu walutowego oraz niewypłacalności drugiej strony transakcji. Ryzyko kredytowe jest jednak ograniczone, gdyż drugą stroną transakcji są banki o wysokim standingu finansowym. Dodatkowo w celu minimalizacji koncentracji ryzyka dokonuje się dywersyfikacji portfela zawartych transakcji.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego okresu sprawozdawczego jest obliczona przez niezależnego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do końca okresu sprawozdawczego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na koniec okresu między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności z rezerwami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

Zysk netto na akcje

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

7. Informacje dotyczące segmentów działalności

Od 1 stycznia 2009 obowiązuje nowy MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zgodnie z wymogami niniejszego standardu, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Grupy, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzieleniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Zarząd dokonał szczegółowej analizy możliwości oraz zasadności wydzielenia segmentów operacyjnych w oparciu o MSSF 8. Wewnętrzne analizy i raporty dla potrzeb zarządczych Spółki bazują na geograficznych kierunkach sprzedaży. Zasadniczo do każdego kierunku sprzedaży jest przypisana osoba, która bezpośrednio odpowiada za realizację planów sprzedaży oraz wyniki finansowe.

W związku z tym, iż dla kierunków sprzedaży nie ma możliwości uzyskania oddzielnych informacji finansowych, które podlegałyby obowiązkowi ujawnienia, Zarząd Spółki podjął decyzję o nie wydzieleniu segmentów operacyjnych w rozumieniu MSSF 8.

8. Informacja o istotnych zmianach wielkości szacunkowych, w tym o korektach z tytułu rezerw oraz dokonanych odpisach aktualizujących wartość składników aktywów

Tytuł	Stan na 30.09.2009	Stan na 31.12.2008	Zmiana
Zmiana stanu rezerw			
w tym:			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	920	1 249	-329
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	11 822	6 778	5 044
Rezerwa na odprawy emerytalne	1 452	1 471	-19
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	46	32	14
Zmiana stanu biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów			
w tym:			
Bonusy i prowizje	6 112	4 129	1 983
Premie	4 750	-	4 750
Urlopy	82	588	-506
Pozostałe	2 523	2 946	- 423
Zmiana odpisów aktualizujących wartość aktywów			
w tym:			
Odpisy aktualizujące należności krótkoterminowe	3 067	3 162	-95
Odpisy aktualizujące środki trwałe	58	173	-115
Odpisy aktualizujące zapasy	2 633	2 346	287

9. Komentarz Zarządu

9.1 Zwięźły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń Emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazaniem najważniejszych zdarzeń ich dotyczących

Okres III kwartału 2009 r. i narastająco od początku roku był dla Grupy Forte udany w ujęciu finansowym. W dalszym ciągu, podobnie jak w poprzednich kwartałach, utrzymywały się korzystne uwarunkowania rynkowe: atrakcyjny kurs walutowy, niskie ceny surowców, co mimo obniżonego popytu klientów na skutek kryzysu finansowego, pozwoliło wygenerować wyniki finansowe na dobrym poziomie.

Wynik netto osiągnięty za zakończone kwartały w 2009 r. pozwala stwierdzić, że bieżący rok będzie rekordowy w zakresie zysku operacyjnego i netto. Po 3 kwartałe Grupa wykazuje ok. 29,5 mln zł zysku, w porównaniu do 7,5 mln za analogiczny okres roku 2008.

Uwagi do poszczególnych głównych pozycji sprawozdań finansowych za 3 kwartały 2009:

- Przychody ze sprzedaży wyrażone w PLN wyniosły ponad 361 mln zł i w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego były wyższe o 8%. Negatywnie na poziom przychodów wpływał: ok. 5% spadki wolumenu sprzedaży liczony w paczkach i średniej ceny sprzedaży (efekt przesuwania się popytu konsumenckiego w kierunku wyrobów tańszych), pozytywnie natomiast wysoki kurs Eur/Pln, wyższy w I półroczu o blisko 30% niż w roku poprzednim. W dalszym ciągu ok. 80% przychodów generowana jest ze sprzedaży eksportowej.
- Rentowność brutto sprzedaży – 39,1% za III kwartał 2009 r. (39,6% narastająco) – wynik znacznie lepszy niż za rok 2008 (27,4%). Osiągnięto go głównie dzięki lepszej relacji kursowej oraz poprawie sytuacji w zakresie realizowanych cen zakupu surowców i jednostkowych kosztów przerobu. Korzystnie na poziom kosztów wytworzenia działał wzrost wolumenu produkcji oraz koncentracja produkcji w 4 zakładach zamiast 5 (po likwidacji oddziału w Przemysłu). Pozwoliło to m.in. utrzymać w III kwartale rentowność sprzedaży mimo niższego niż w początku roku poziomu kursu walutowego (średnio 4,1610 zł/Euro),
- Koszty sprzedaży i koszty ogólne – obciążenie przychodów tymi wydatkami wzrosło rok do roku (łącznie z 23,3% do 28,3%), co jest wynikiem następujących czynników:
 - koszty ogólne – przyrost roczny o 8,6 mln zł, na co składają się głównie koszt likwidacji oddziału w Przemysłu (z I kw. 2009 r.) oraz utworzone rezerwy na premie roczne dla kadry kierowniczej i pozostałych pracowników w wysokości 4,5 mln zł (z tego 3 mln zł w III kwartale),
 - koszty sprzedaży – przyrost roczny o 13 mln zł – jest m.in. efektem przejścia w 2008 r. bezpośredniej obsługi rynku niemieckiego od Spółki zależnej (wpływ na koszty sprzedaży omawiany w raporcie za I półrocze 2009), podwojeniu uległa skala działalności handlowej spółki Meble Polonia, zajmującej się handlem detalicznym, gdzie relacja kosztów sprzedaży do przychodów jest wyższa niż w pozostałej części działalności. Dodatkowo większe obciążenie przychodów stanowiły koszty transportu (indeksacja stawek za przejechane kilometry o wzrost kursu Euro przy równoczesnej niższej cenie średniej sprzedaży w Euro). W związku ze zwiększoną aktywnością marketingową wzrostowi uległy budżety na te wydatki (głównie koszty targów, gazetek, katalogów).
- Pozostałe przychody i koszty operacyjne głównie związane są z kategorią wyceny walutowej (zobowiązań, należności i transakcji zabezpieczających). Przy obniżeniu się w III kwartale kursu Euro w stosunku do końca II kwartału, zmniejszeniu natomiast uległa rezerwa wyceny transakcji pochodnych.
- Istotnie wyniki Grupy wsparły zdarzenia finansowe – m.in. dodatnie różnice kursowe z wymiany walut, redukcja zadłużenia bankowego i niższe stopy procentowe znacząco zredukowały koszty odsetkowe w ujęciu rocznym.
- W kategoriach pozycji bilansowych i przepływów pieniężnych widoczna jest znaczna poprawa płynności i ograniczenie poziomu długu. Dobry wynik finansowy w połączeniu z niskim poziomem inwestycji (5,2 mln zł - główna pozycja to Centralna Pakownia Okuć w Hajnówce, przy amortyzacji 12 mln zł) i zmniejszeniem majątku obrotowego pozwolił na redukcję poziomu kredytowania o 32 mln zł.

9.2 Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

Poza czynnikami wymienionymi w komentarzu w pkt. 9.1 nie wystąpiły inne nietypowe lub szczególnie istotne czynniki i zdarzenia, które miałyby wpływ na osiągnięte wyniki finansowe Grupy.

9.3 Informacja dotycząca emisji, wykupu i spłaty papierów wartościowych

Nie wystąpiły.

9.4 Informacja dotycząca wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy

Zysk netto Jednostki dominującej za rok 2008 w wysokości 2 577 tysięcy złotych uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 24 czerwca 2009 przeznaczono na:

- dywidendę w wysokości 2 375 tysięcy złotych;
- kapitał rezerwowy w wysokości 202 tysiące złotych.

Dywidenda została wypłacona w dniu 5 sierpnia 2009.

9.5 Zdarzenia, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono sprawozdanie, nieujętych w tym sprawozdaniu, a mogących w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe Emitenta

Nie wystąpiły.

9.6 Informacja dotycząca zmian zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego

Zobowiązania warunkowe nie występują.

9.7 Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych

Prognoza wyników finansowych na rok 2009 nie była publikowana.

9.8 Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Emitenta na dzień przekazania raportu.

L.p.	Wykaz akcjonariuszy	Ilość głosów	% udział głosów w liczbie głosów na WZ	% udział w ogólnej liczbie głosów
1.	MaForm HOLDING AG	5.625.186	30,55%	23,68%
2.	AMPLICO OTWARTY FUNDUSZ EMERYTALNY	3.808.174	20,68%	16,03%
3.	ENO HOLDING GMBH	1.462.358	7,94%	6,16%
4.	ANNA FORMANOWICZ	1.388.703	7,54%	5,85%
5.	VITA HOLDING GMBH	1.333.549	7,24%	5,61%
6.	REVILO HOLDING GMBH	1.217.666	6,61%	5,13%

9.9 Zestawienie stanu posiadania akcji Emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Emitenta na dzień przekazania raportu.

Zbigniew Sebastian - Przewodniczący Rady Nadzorczej - 300 akcji o wartości nominalnej 1 zł. każda akcja,

Dariusz Bilwin - Prokurent – 1 500 akcji o wartości nominalnej 1 zł. każda akcja

9.10 Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

Grupa nie jest stroną w postępowaniu, w którym wartość sporu stanowiłaby 10% jej kapitałów własnych.

9.11 Informacje o zawarciu przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązаныmi są przeprowadzane na warunkach rynkowych, stosowanych przez Grupę w relacjach z podmiotami niepowiązаныmi.

9.12 Informacje o udzieleniu przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji- łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowi równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Emitenta.

Nie dotyczy.

9.13 Inne informacje, które zdaniem Emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Emitenta.

Zarząd oczekuje, że w trwającym sezonie sprzedażowym pojawi się wzrost popytu w porównaniu do wcześniejszych miesięcy, przy czym może on być niższy niż w latach minionych. Na rynku zauważalna jest presja cenowa wywoływana głównie przez producentów, którzy mają problemy z ulokowaniem swojej produkcji przy zmniejszonym popycie. Wpływa to na politykę produktową Grupy, która w większym stopniu ujmuje w swojej ofercie wyroby tańsze,

promocyjne. Intensyfikacji podlegają działania marketingowe, które mogą wzmocnić poziom realizowanej sprzedaży.

Równocześnie kontynuowane są prace w obszarze dalszej redukcji kosztów produkcji.

9.14 Wskazanie czynników, które w ocenie Emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału.

Największy wpływ zdecydowanie będzie miała sytuacja kursowa – w pozostałych zakresach działalności nie są definiowane inne czynniki, które mogą znacząco zmienić sytuację Grupy w porównaniu do minionej części roku.

9.15 Opis podstawowych zagrożeń i ryzyka związanych z pozostałymi miesiącami roku obrotowego.

Czynnikami ryzyka, które mogą oddziaływać negatywnie w pozostałej części roku są:

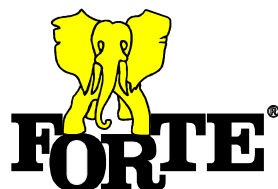
- znaczne umocnienie się krajowej waluty i negatywny wpływ na poziom realizowanych marż (znacznie ograniczone poprzez stosowaną politykę zabezpieczeń kursowych),
- znaczne pogorszenie popytu na obsługiwanych rynkach (dotychczas nie odczuwalne przez Grupę),
- kłopoty w zapewnieniu ciągłości dostaw od firm zaopatrujących Forte S.A. w kluczowe surowce (ograniczenie wpływu negatywnego zjawiska następuje przez dywersyfikację grona dostawców).
- pozostałe zdarzenia o charakterze losowym.

9.16 Kursy walutowe

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów zostały przeliczone według średniego kursu ogłoszonego na dzień 30 września 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku przez Narodowy Bank Polski, wynoszącego odpowiednio 4,2226 złotych i 4,1724 złotych w stosunku do 1 EUR.

Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych zostały przeliczone według średniego kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie 9 miesięcy zakończonych dnia 30 września 2009 i 30 września 2008 roku a wynoszących odpowiednio 4,3993 zł i 3,4247 zł za 1 EUR.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.

*Skrócone sprawozdanie finansowe
za okres 9 miesięcy
zakończony dnia 30 września 2009 roku*

**Przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

SPRAWOZDANIE Z POZYCJI FINANSOWEJ

	Za okres zakończony		
	30 września 2009 roku	31 grudnia 2008 roku	30 września 2008 roku
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	162 828	167 296	168 886
Wartości niematerialne	1 280	1 689	1 648
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	-	1 000
Aktywa finansowe	97 150	91 215	84 540
	<u>261 258</u>	<u>260 200</u>	<u>256 074</u>
Aktywa obrotowe			
Zapasy	75 593	69 173	82 274
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	91 712	100 582	96 796
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe	540	151	442
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	4 120	-	-
Aktywa finansowe	843	267	2 994
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7 658	9 291	2 828
	<u>180 466</u>	<u>179 464</u>	<u>185 334</u>
	<u>441 724</u>	<u>439 664</u>	<u>441 408</u>
SUMA AKTYWÓW			
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	23 751	23 751	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	111 646	111 646	111 646
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	3 435	-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe	98 618	98 416	98 416
Zyski zatrzymane	63 905	30 611	35 357
	<u>301 355</u>	<u>264 424</u>	<u>269 170</u>
Kapitał własny ogółem			
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	36 031	70 935	90 860
Rezerwy	1 279	1 368	1 291
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8 422	3 279	6 485
Rozliczenia międzyokresowe	188	206	212
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	5 841	6 899	7 010
	<u>51 761</u>	<u>82 687</u>	<u>105 858</u>
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	49 073	37 269	43 210
Zobowiązanie z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	25 016	2 398
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek i papierów wartościowych	24 668	21 061	13 375
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	1 985	2 105	712
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	10 893	4 922	4 729
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	1 989	2 180	1 956
	<u>88 608</u>	<u>92 553</u>	<u>66 380</u>
Zobowiązania razem	<u>140 369</u>	<u>175 240</u>	<u>172 238</u>
	<u>441 724</u>	<u>439 664</u>	<u>441 408</u>
SUMA PASYWÓW			

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	<i>3kwartały narastająco od 01.01 do 30.09 2009 roku</i>	<i>3kwartał od 01.07 do 30.09 2009 roku</i>	<i>3kwartały narastająco od 01.01 do 30.09 2008 roku</i>	<i>3kwartał od 01.07 do 30.09 2008 roku</i>
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów	333 430	109 759	301 996	103 990
Przychody ze sprzedaży usług	1 294	295	1 365	330
Przychody ze sprzedaży	334 724	110 054	303 361	104 320
Koszt własny sprzedaży	203 627	67 299	229 959	75 068
Zysk brutto ze sprzedaży	131 097	42 755	73 402	29 252
Pozostałe przychody operacyjne	862	287	467	(24)
Koszty sprzedaży	(63 787)	(20 937)	(47 766)	(18 717)
Koszty ogólnego zarządu	(23 646)	(8 589)	(13 534)	(4 268)
Pozostałe koszty operacyjne	(7 398)	(5 259)	(8 472)	(405)
Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	(3 947)	4 270	3 142	(2 996)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	33 181	12 527	7 239	2 842
Przychody finansowe	12 271	3 299	7 087	1 324
Koszty finansowe	2 527	561	5 372	1 954
Zysk przed opodatkowaniem	42 925	15 265	8 954	2 212
Podatek dochodowy	(7 054)	(2 875)	(1 631)	(430)
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej	35 871	12 390	7 323	1 782
Działalność zaniechana				
Zysk \Strata okresu z działalności zaniechanej	-	-	-	-
Zysk okresu	35 871	12 390	7 323	1 782
Zysk przypadający na jedną akcję:				
– podstawowy z zysku za okres	1,51	0,52	0,31	0,08
– rozwodniony z zysku za okres	1,51	0,52	0,31	0,08

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	<i>3kwartały narastająco od 01.01 do 30.09 2009 roku</i>	<i>3kwartał od 01.07 do 30.09 2009 roku</i>	<i>3kwartały narastająco od 01.01 do 30.09 2008 roku</i>	<i>3kwartał od 01.07 do 30.09 2008 roku</i>
Zysk (strata) okresu	35 871	12 390	7 323	1 782
Inne całkowite dochody netto:	3 435	4 769	7 323	1 782
Rachunkowość zabezpieczeń	4 241	5 888	-	-
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	-806	-1 119	-	-
Całkowite dochody ogółem za okres	39 306	17 159	7 323	1 782

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2009 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji poniżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte</i>	<i>Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Razem</i>
Na dzień 1 stycznia 2009 roku	23 751	111 464	30 611	-	98 416	264 424
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2009 roku po korektach	23 751	111 464	30 611	-	98 416	264 424
Wypłata dywidendy			- 2 375			-2 375
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy			-202		202	-
Całkowite dochody za okres			35 871	3 435		39 306
Na dzień 30 września 2009 roku	23 751	111 646	63 905	3 435	98 618	301 355

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku (badane)

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Razem</i>
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	23 751	111 646	33 984	92 466	261 847
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości					
Korekty błędów					
Na dzień 1 stycznia 2008 roku po korektach	23 751	111 646	33 984	92 466	261 847
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy			(5 950)	5 950	-
Wyplata dywidendy			-	-	-
Całkowite dochody za okres			2 577	-	2 577
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	23 751	111 646	30 611	98 416	264 424

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2008 roku

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte</i>	<i>Pozostałe kapitały rezerwowe</i>	<i>Razem</i>
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	23 751	111 646	33 984	92 466	261 847
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2009 roku po korektach	23 751	111 646	33 984	92 466	261 847
Wypłata dywidendy			-		
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy			-5 950	5 950	
Całkowite dochody za okres			7 323		7 323
Na dzień 30 września 2008 roku	23 751	111 646	35 357	98 416	269 170

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH

	<i>Za okres 9 miesięcy zakończony</i>	
	<i>2009 roku</i>	<i>2008 roku</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) okresu	35 871	7 323
Korekty o pozycje:		
Amortyzacja	3 331	7 872
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych	9 504	9 416
Odsetki i dywidendy netto	(617)	(55)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	(2 640)	3 525
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	125	20
Zmiana stanu należności	(24 895)	5 216
Zmiana stanu zapasów	6 715	3 812
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(6 420)	(5 392)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	12 674	(9 325)
Zmiana stanu rezerw	5 551	2 173
Podatek dochodowy zapłacony	4 262	(319)
Inne korekty	(819)	(1 199)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	39 202	15 195
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	119	1 134
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(4 629)	(8 664)
Sprzedaż aktywów finansowych	-	-
Nabycie aktywów finansowych	-	(3 680)
Nabycie aktywów finansowych jednostki powiązanej	-	-
Dywidendy otrzymane	7 313	1 603
Odsetki otrzymane	118	345
Udzielone pożyczki	(6 554)	(1 602)
Splata udzielonych pożyczek	-	1 930
Pozostałe wpływy	24	(8 870)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 609)	(17 804)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	-	30 847
Splata pożyczek/kredytów	(30 344)	(26 319)
Dywidendy wypłacone	(2 375)	-
Odsetki zapłacone	(2 644)	(4 921)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(1 552)	(1 214)
Pozostałe wpływy finansowe	-	-
Pozostałe wydatki finansowe	-	(552)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(36 915)	(2 159)
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(1 322)	(4 768)
Różnice kursowe netto	(311)	-
Środki pieniężne na początek okresu	9 291	7 596
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	7 658	2 828
O ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

Spółka w okresach porównawczych błędnie prezentowała informację o udzielonych innym podmiotom pożyczkach w pozycji „udzielone pożyczki” w działalności finansowej, zamiast w działalności inwestycyjnej.

W związku z powyższym, Spółka dokonała korekty okresu porównawczego przekształcając powyższe sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2008.